حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
ئەنجومەنی وەزیران
وەزارەتی ناوخۆ
بەڕێوەبەرایەتی گشتی دیوان
ب . کارگێڕی و سەرچاوە مرۆییەکان

حكومة إقليم كوردستان-العراق
مجلس الوزراء
وزارة الداخلية
المديرية العامة للديوان
مديرية الإدارة و الموارد البشرية

ژمارە: ٣٩٩٨٠ / ك
رێکەوت: / / ٢٧ کوردی

(ISO9001:2015)

العدد:
التأريخ: ١٧ / ١٢ / ٢٠٢٥

ڕێنمایی ژمارە (١٤)ی ساڵی (٢٠٢٥)

ڕێنمایی مەرجەکانی سەلامەتی و تۆمارکردنی ئۆتۆمبێلی هاوردەکراو لە هەرێمی کوردستان

پاڵپشت بەو دەسەڵاتەی پێمان دراوە لە بڕگەی (١) لە بەشی ٣٤ بڕگە یاسای هاتووچۆی بەرکار لە هەرێمی کوردستان ژمارە (٨٦)ی ساڵی ٢٠٠٤ هەموارکراو و بڕگە (١)ی ماددەی (٣) لە وەزارەتی ناوخۆ ژمارە (٦)ی ساڵی ٢٠٠٩ و ئاماژە بە کۆنووسی هاوبەشی حکومەتی هەرێمی کوردستان و حکومەتی فیدرالی عێراق تایبەت بە یەکخستنی ڕێنمایی مەرجەکانی سەلامەتی ئۆتۆمبێلی هاوردەکراو و کۆنووسی هاوبەشی وەزارەتی ناوخۆ و وەزارەتی دارایی و ئابووری حکومەتی هەرێمی کوردستان ، بڕیارماندا بەدەرچوواندنی ئەم ڕێنماییە:

ماددەی یەکەم: مەبەست لەم زاراوانەی خوارەوە ئەو مانایانەیە کە بەرامبەریان دیاریکراوە:-

١. **هەرێم:** هەرێمی کوردستان- عێراق.

٢. **وەزارەت:** وەزارەتی ناوخۆی حکومەتی هەرێمی کوردستان.

٣. **بەڕێوەبەرایەتی هاتووچۆ:** بەڕێوەبەرایەتییەکانی هاتووچۆ لە پارێزگاکان و ئیدارە سەربەخۆکان.

٤. **ئامێری سکانەر:** ئەو ئامێرەیە کە بۆ مەبەستی پشکنینی ئۆتۆمبێلی هاوردەکراو بەکاردێت بۆ دڵنیابوون لە هەبوونی مەرجەکانی سەلامەتی و تۆمارکردن و نوێکردنەوەی ساڵیانەی ئۆتۆمبێلی هاوردەکراو.

٥. **ئۆتۆمبێلی (سفر) کیلۆمەتر:** ئەو ئۆتومبێلەیە کە لە (٢٠٠) کیلۆمەتر زیاتر نەڕۆیشتووە و بە پێی مەرجەکانی ئەم ڕێنماییە هاوردە کراوە.

٦. **ئۆتۆمبێلی بەکارهاتوو:** ئەو ئۆتۆمبێلەیە کە زیاتر لە (٢٠١) کیلومەتر بەرەو سەرەوە ڕۆیشتووە کە بە پێی مەرجەکانی ئەم ڕێنماییە هاوردە کراوە.

٧. **ئۆتۆمبێلی شاسی بڕاوە:** ئەو ئۆتومبێلەیە کە شاسییەکەی یان پارچەیەکی بڕاوەتەوە و بە لەحیم بەیەکەوە لکێنراوەتەوە، و براکێتی دەعامی ئۆتۆمبێل کە بەشاسییەوە لکاوە بە بەشێك لە شاسی ئەژمار ناکرێت .

٨. **ئۆتۆمبێلی سووتاو :** ئەو ئۆتۆمبێلەیە کە تەواو سووتاوە بە ئاگر و چاککراوەتەوە .

٩. **ئۆتۆمبێلی ژێرئاوکەوتوو:** ئەو ئۆتومبێلەیە کە بەر لافاو یان ژێر ئاو کەوتووە و چاککراوەتەوە .

١٠. **ئۆتۆمبێلی (هایبرید):** ئەو ئوتومبێلەیە کە لە بنەڕەتدا لە کۆمپانیای دروستکەرەوە بە سووتەمەنی بەنزین و هێزی کارەبایی پاتری کار دەکات.

١١. **ئۆتۆمبێلی کارەبایی:** سوارۆیەکە بەهێزی ماتۆرێکی کارەبایی یان زیاتری خۆپاڵنەر و بەپاتری کار دەکات و بارگاوی دەکرێتەوە.

١٢ - **ئۆتۆمبیلی خانەی سووتەمەنی (Fuel Cell Electric Vehicles - FCEV):** ئەو ئۆتۆمبیلەیە بە هێزی ماتۆرێک یان زیاتری کارەبایی خۆپاڵنەر بۆ بزواندنی کار دەکات کە هیچ گازێک دەرنادات و وزە کارەباییەکەی لە ڕێگەی سیستەمی خانەی هایدرۆجینی بەرهەم دەهێنێت و هیچ ماتۆرێکی سووتاندنی ناوخۆیی بەکار ناهێندرێت .

ناونیشان: هەرێمی کوردستان-عێراق
ئیمەیڵ:info@moi.gov.krd
(burhan)
العنوان: إقليم كوردستان-العراق
ژ.تەلەفۆن:٠٦٦٢٢٩٧٣٧٣-٠٦٦٢٢٩٧٢٧٢
Address: Kurdistan Region-Iraq
www.moi.gov.krd
14/ 12/ 2025

١٣. ئۆتۆمبیلی سالفج (salvage): ئەو ئوتۆمبێلەیە کە لەو ولاتەی بەکارهاتووە تووشی ڕووداوی هاتووچۆ بووە یان دزراوە، و دواتر فرۆشراوەتەوە بۆ هەناردەکردن بە پێی ئەو مەرجانەی کە لە (ماددەی سێیەم) دیاری کراوە هاوردەکراوە.

ماددەی دووەم:

مەبەست لە دەرکردنی ئەم ڕێنماییە ڕێکخستنی مەرجە گشتیەکانی هاوردەکردنی و سەلامەتی و تۆمارکردنی ئۆتۆمبێلی هاوردەکراو بە پێی ئەو ستانداردانەی کە لەم ڕێنماییە دیاری کراون.

مەرجە گشتی و هونەرییەکانی ئۆتۆمبێلی هاوردەکراو

ماددەی سێیەم :

یەکەم: پێویستە ئۆتۆمبێلی هاوردەکراو ئەم مەرجانەی دادێن تێدا بێت:

١. شاسی بڕاوە نەبێت.

٢. ژێرئاو کەوتوو نەبێت.

٣. سووتاو نەبێت.

٤. بروانامەی (COC) هەبێت کە لە کۆمپانیاکانی کوالیتی کۆنترۆڵ لە دەروازە سنوورییەکانی هەرێمی کوردستان پێ درابێت.

٥. ئۆتۆمبێلی صالۆن ، ستیشن ، بارهەڵگر (١ تەن و ٢ تەن و٣ تەن) و کرێ کەمتر لە ٢٥ سەرنشین، دەبێت بە لایەنی کەم دوو (ئێرباگ)ی هەبێت (لای شوفێر و تەنیشت شوفێر) و کار بکات.

٦. ئامێری (ABS) هەبێت و کار بکات بۆ ئەو ئۆتۆمبێلانەی کە لە بڕگەی ٥/یەکەمی سەرەوە دیاری کراون.

٧. دەبێت ئەگزۆزی ئۆتۆمبێلەکە سەندوقی (CATALYTIC CONVERTER)ی تێدابێت بۆ کەمکردنەوەی پیسبوونی ژینگە.

٨. سیستەمی (ABS) یان هاوشێوەی هەبێت بۆ ئۆتۆمبێلی بارهەڵگر لە (٤) تەن زیاتر و کار بکات.

دووەم:

ئۆتۆمبێلی نەفەر هەڵگر لە (٢٥) سەرنشین زیاتر وبارهەڵگر لە (٤) تەن زیاتر و کشتوکاڵی و بیناسازی (الزراعیه و الإنشائیه) مەرج نییە ئێرباگی هەبێت.

سێیەم:

ئۆتۆمبێلی ستێرنی لای ڕاست یان (محەوەڕ) هاوردەکردنی قەدەغەیە و تۆمار ناکرێت.

چوارەم:

١. ئۆتۆمبێلی جۆری تاکسی (صالون) سفر کیلۆمەتر هاوردە دەکرێت بە مەرجێك هەمان ڕەنگی ڕێگەپێدراو و کارپێکراو بێت لە کوردستان و بە پێی ڕێنمایی تۆمارکردنی تاکسی نوێ ژمارە (٣)ی ساڵی ٢٠٢٥ دەکرێت بە تاکسی.

٢. ئۆتۆمبێلی بەکارهاتوو لە ولاتی هاوردەکراو بۆ (پۆلیس و تاکسی) هاوردەکردنی قەدەغەیە و تۆمار ناکرێت.

پێنجەم: ئۆتۆمبێلی هاوردەکراوی تەواو کارەبایی و هایبرێد لە ڕەسمی گومرکی لە چوارچێوەی مۆدێلی ڕێگەپێدراو بەخشراون.

ناونیشان: هەرێمی کوردستان-عێراق
نیمەیڵ:info@moi.gov.krd
(burhan)
العنوان: إقلیم کوردستان-العراق
ژ.تەلەفون:٠٦٦٢٢٩٧٣٧٣-٠٦٦٢٢٩٧٢٧٢
Address: Kurdistan Region-Iraq
www.moi.gov.krd
14/ 12/ 2025

ماددەی چوارەم :

یەکەم:

١. ئامێری سکانەر لە سەرجەم دەروازە سنورییەکان دادەنرێت بە مەبەستی دڵنیابوون لە هەبوونی مەرجە هونەرییەکانی خاڵی (٣،٢،١)ی بڕگەی (یەکەم)ی ماددەی سێیەمی ئەم ڕێنماییە لە کاتی هاوردەکردنی ئۆتۆمبێل، وبڕوانامەی (COC) لە خاڵی سنووری دوای پشکنینی سکانەر بۆ ڕێکدەخرێت.

٢. ئامێری سکانەر لە سەرجەم بەرێوەبەرایەتییەکانی هاتووچۆ لە پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆکان دادەنرێت بە مەبەستی دڵنیابوون لە هەبوونی مەرجە هونەرییەکانی خاڵی (٣،٢،١)ی بڕگەی (یەکەم)ی ماددەی (سێیەم)ی ئەم ڕێنماییە لە کاتی تۆمارکردن یان نوێکردنەوەی ساڵیانەی ئۆتۆمبێل.

٣. لە کاتی دەرنەچوونی ئۆتۆمبێل لە پشکنینی سکانەر، خاوەن ئۆتۆمبێل بۆی هەیە ناڕەزایی پێشکەش بکات و دەبێت بە ئامیرێکی دیکەی سکانەر پشکنینی بۆی بکرێت و ئەنجامی دووەمی سکانەرەکە یەکلاکەرەوە دەبێت.

٤. ئەو ئۆتۆمبیلانەی دوای دوو پشکنینی سکانەر دەرناچن، خاوەنەکەی سەرپشک دەکرێت بیگەڕێنێتەوە یان ببڕدرێت لەسەر ئەرکی خۆی بو (٤) چوار پارچە (بەمەرجێك کەڵکی نەمێنێت بۆ دووبارە لکاندنەوە و لێخوڕین) و ڕێگای پێ دەدرێت بە پارچەی یەدەگ بیفرۆشێت .

دووەم :-

١. لێژنەیەکی هونەری لە دەروازە سنورییەکانی (پەرویزخان، باشماخ، ئیبراهیم خلیل و حاجی ئومەران) و هەر دەروازەیەکی دیکەی سنووری کە لە ئایندەدا ئۆتۆمبێل لێ هاوردە دەکرێت، پێك دەهێنرێت بۆ دڵنیابوون لەوەی کە ئۆتۆمبێلەکە بە پێی ئەو مەرجانەی کە لەم ڕێنماییە دیاری کراوە هاوردەکراوە ، لەم لایەنانەی خوارەوە:

ژ	ناو	پسپوری	پایە
١	نوێنەری بەرێوەبەرایەتی هاتووچۆی پارێزگا	ئەفسەر	سەروکی لێژنە
٢	نوێنەری بەرێوەبەرایەتی هاتووچۆی پارێزگا	بەراد	ئەندام
٣	نوێنەری بەرێوەبەرایەتی گومرکی پارێزگا	بەراد	ئەندام

٢. پێکهێنانی لێژنەیەکی هونەری لە بەرێوەبەرایەتییەکانی هاتووچۆی پارێزگاکانی (هەولێر، دهوك، سلیمانی) بە مەبەستی پشکنینی هونەری ئۆتۆمبێلە هاوردەکراوەکان پێش تومارکردنیان بۆ دڵنیابوون لەوەی کە ئۆتۆمبێلەکە بە پێی ئەو مەرجانەی کە لەم ڕێنماییە دیاری کراوە هاوردەکراوە ، لەم لایەنانەی خوارەوە:

ژ	ناو	پسپوری	پایە
١	نوێنەری بەرێوەبەرایەتی هاتووچۆی پارێزگا	ئەفسەر	سەروکی لێژنە
٢	نوێنەری بەرێوەبەرایەتی هاتووچۆی پارێزگا	بەراد	ئەندام
٣	نوێنەری بەرێوەبەرایەتی گومرکی پارێزگا	بەراد	ئەندام

٣. لێژنەکانی پشکنینی ئۆتۆمبێل کە لە بڕگەکانی (٢،١)ی سەرەوە دیاری کراون بەردەوام دەبن تا ئەو کاتەی ئامێری سکانەری پشکنینی ئۆتۆمبێل لە دەروازە سنورییەکان و بەرێوەبەرایەتیەکانی هاتووچۆ دادەنرێت .

4. بڕی (٥٠٠٠٠) پەنجا هەزار دینار وەردەگیرێت وەک کرێی کارگێڕی لە کاتی پشکنینی ئۆتۆمبیل بە ئامێری سکانەر لە دەروازە سنوورییەکان و بەڕێوەبەرایەتییەکانی هاتووچۆ.

٥. بڕی (٢٥٠٠٠) بیست و پێنج هەزار دینار وەردەگیرێت وەک کرێی کارگێڕی لە کاتی پشکنینی ئۆتۆمبیل لەلایەن لێژنەکانی سەرەوە تا ئەو کاتەی ئامێری سکانەری پشکنینی ئۆتۆمبێل لە دەروازە سنورییەکان و بەرێوەبەرایەتیەکانی هاتووچۆ دادەنرێت .

٦. ئەو بڕە پارانەی کە لەبڕگەی (٤ و ٥) دیاریکراوە دەخرێتە سەر حسابی پەرەپێدانی هاتووچۆی پارێزگاکان.

مۆدێلی ڕێگەپێدراوی ئۆتۆمبێلی هاوردەکراو

ماددەی پێنجەم :

یەکەم/ هاوردەکردنی ئۆتۆمبێل بە پێی ئەم مۆدێلانەی خوارەوە دەبێت:

١. ئۆتۆمبێلی (صالون و ستیشن): (٣) سێ مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە.

٢. ئۆتۆمبێلی پاص لە (٢٥) سەرنشین و کەمتر: (٣) سێ مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە.

ناونیشان: هەرێمی کوردستان-عێراق
ئیمەیڵ:info@moi.gov.krd
العنوان: إقليم كوردستان-العراق
ژ.تەلەفۆن:٠٦٦٢٢٩٧٣٧٣-٠٦٦٢٢٩٧٢٧٢
Address: Kurdistan Region-Iraq
www.moi.gov.krd
14/ 12/ 2025
(burhan)

٣. ئۆتۆمبێلی پاص لە (٢٥) سەرنشین زیاتر: (٩) نۆ مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە.
٤. ئۆتۆمبێلی بارهەڵگر (١) تەن: (٣) سێ مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە.
٥. ئۆتۆمبێلی بارهەڵگر (٣،٢) تەن: (٤) چوار مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە.
٦. ئۆتۆمبێلی بارهەڵگر (٤) تەن و زیاتر: (٩) نۆ مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە.
٧. ئۆتۆمبێلی بیناسازی (انشائیە): (١٦) شانزدە مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە.
٨. ئۆتۆمبێلی کشتوکاڵی (زراعیە): (١٩) نوزدە مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە.
٩. ئۆتومبێلی کەرەڤانە (موتورهۆم): (١٧) هەڤدە مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە.

دووەم / هاوردەکردنی ماتۆرسیکل:

١. هاوردەکردنی ماتۆرسیکل (دوو، سێ) تایە قەدەغەیە بۆ ماوەی (٤) چوار ساڵ لە بەرواری بەرکاربوونی ئەم ڕێنماییە.
٢. هاوردەکردنی ماتۆرسیکل (دوو تایە و تەواو کارەبایی و مۆدێلی ساڵ) تەنها بۆ ئەم لایەنانەی خوارەوە ڕێگەپێدراوە:
أ. فەرمانگەکانی حکومەتی هەرێمی کوردستان.
ب. کۆمپانیاکانی (دلیڤەری و پۆست) ئەوانەی کە لە لایەن وەزارەتی گواستنەوە و گەیاندن مۆڵەتی فەرمیان هەیە.
ماتورسکێلی (٤) تایە (پولارایس - off road) بە ژمارەی کشتوکاڵی تۆمار دەکرێت بە مەرجێك بە پێی ئەم ڕێنماییانە هاوردەکراو بێت و ڕێگا نادرێت لەسەر شەقامەکان هاتووچۆ بکەن و لە کاتی بینینیان لەسەر شەقامەکان دەستی بەسەردا دەگیرێت بۆ ماوەی یەك هەفتە و بە بڕی (٥٠٠,٠٠٠) پێنج سەد هەزار دینار پێبژاردنی بە خاوەنەکەی دەکرێت و و ئەم بڕە پارەیە دەخرێتە سەر پەرەپێدانی هاتووچۆی پارێزگاکان.

سێیەم: هاوردەکردن و تۆمارکردنی (توك توك) بە هەموو شێوەیەك قەدەغەیە .

چوارەم: هیچ ئۆتومبێلێکی خوار ئەو مۆدێلانەی کە لە بڕگەی (یەکەم)ی ئەم ماددەیە دیاری کراوە لە دەروازە سنوورییەکان ڕێگەیان پێ نادرێت بهێنرێنە ژوورەوە .

هاوردەکردنی ئۆتۆمبێلی کلاسیك و قەڵغان (درع)

ماددەی شەشەم :

١. ئۆتۆمبێلی کلاسیك لە جۆری (صالون و ستیشن) هاوردەکردنی ڕێگەپێدراوە (٥٠) پەنجا مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە، و لە مەرجی بڕگەکانی (٧،٦،٥/ یەکەم لە ماددەی سێیەمی ئەم ڕێنماییە بەخشراون) و بۆ ماوەی (٥) ساڵ دوای تۆمارکردنی کڕین و فرۆشتنی پێناکرێت.
٢. ئۆتۆمبێلی قەڵغان (درع) هاورده دەکرێت بە پێی مەرجی ساڵ و مەرجە هونەرییەکان کە لەم ڕێنماییە دیاری کراوە بە پەزامەندی وەزیری ناوخۆ و بۆ ماوەی (٥) ساڵ دوای تۆمارکردنی لەسەر ناوی هاوردەکار و کڕین و فرۆشتنی پێناکرێت.

لێخۆشبوون و هەڵاوێرکردنەکان

ماددەی حەوتەم:

یەکەم: لێخۆشبوون:

هیچ جۆرە بەخشینێك لە گومرك بۆ ئۆتۆمبێلی هاوردەکراو ناکرێت، جگە لەو ئۆتۆمبێلانەی کە بە پێی دەقی یاسایی لە یاسا بەرکارەکان بەخشراون .

دووەم/: هەڵاوێرکردنەکان (الاستثنائات):

١. هاوردەکردنی ئۆتۆمبێلی (صالون و ستیشن)ی (٤) پستۆن یان هایبرد یان کارەبایی کە بۆ خاوەن پێداویستی تایبەت ئامادەکراوە (٣) سێ مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە.
٢. ئۆتۆمبێلی (Mini van) بۆ خاوەن پێداویستی تایبەت هاوردەکردنی (٥) پێنج مۆدێل بە مۆدێلی ساڵی دروستکردنییەوە، بە مەرجێك خۆی توانای شوفێری ئەم جۆرە ئۆتۆمبێلەی نەبێت و کەسێکی دیکە شوفێری بۆ بکات.

٣. ئەو ئۆتۆمبێلانەی کە بۆ خاوەن پێداویستی تایبەت هاوردە دەکرێت لێخۆشبوونیان بۆ دەکرێت لە رسوماتی گومرك و رسوماتی تۆمارکردن.

٤. ئەو ئۆتۆمبێلانەی لە بڕگەی (٢،١)ی سەرەوە دیاری کراون فرۆشتنیان تا (٥) پێنج ساڵ قەدەغەیە، و ئەگەر خاوەن پێداویستی تایبەت ئارەزووی فرۆشتنی هەبێت پێش ئەو ماوەیە پێویستە رسوماتی گومرك و رسوماتی تۆمارکردن بدات.

٥. ئەو ئۆتۆمبێلانەی کە لە بڕگەی (٢،١)ی سەرەوە دیاری کراون ئەگەر تووشی ڕووداوی هاتووچۆ بێت و کەڵکی بەکارهێنانیان نەمێنێت بەپێی ڕاپۆرتی فەرمی پشکنین، خاوەن پێداویستی تایبەت دەتوانێت هەڵیبوەشێنێتەوە (ترقین قید) و ئۆتۆمبێلێکی دیکە هاوردە بکات بە هەمان مەرجەکانی کە لە سەرەوە دیاریکراوە.

٦. خاوەن پێداویستی تایبەت دەتوانێت دوای تێپەڕبوونی (٥) ساڵ لەسەر تۆمارکردنی ئۆتۆمبێلی یەکەم بە هەمان مەرجەکانی کە لەم ماددەیە دیاری کراوە ئۆتۆمبێلێکی دیکە هاوردە بکات و دەتوانێت ئۆتۆمبێلی یەکەم بفرۆشێت.

٧. لە کاتی گیان لە دەستدانی خاوەن پێداویستی تایبەت میراتگرەکانی دەتوانن ئۆتۆمبێلەکە بفرۆشن بە بێ پێدانی هیچ رسوماتێکی گومرگی و تۆمارکردن.

٨. خاوەن پێداویستی تایبەت ئەو کەسەیە کە بە ڕاپۆرتی پزیشکی پسپۆر لە لیژنەی پزیشکی و ڕێنماییەکانی وەزارەتی تەندروستی و کار و کاروباری کۆمەڵایەتی بە خاوەن پێداویستی تایبەت دیاریکراوە، و توانای لێخورینی ئۆتۆمبێلی هەیە.

٩. ئۆتۆمبێلی هاوردەکراو بۆ خاوەن پێداویستی تایبەت بە ژمارەی شارستانی (تایبەت) تۆمار دەکرێت.

١٠. تۆمارکردنی ئۆتۆمبێل بە ناوی خاوەن پێداویستی تایبەت سوودمەند بە پێی ماددەی (حەوتەم)، نابێتە هۆکاری بڕینی موچەی خاوەن پێداویستی تایبەت .

١١.

أ-تۆمارکردنی یەکەمین جار بۆ ئۆتۆمبیلی (تەواو کارەبایی) بێ بەرامبەری دارایی و بێ وەرگرتنی بڕەپارەی یاسایی ساڵانەی ژینگە.

ب-گشت تێچووە داراییە یاساییەکان و کرێیە کارگێڕییەکانی دیکەی هاتوو لە هەر بڕیار و ڕێنمایی و بەیانێک تایبەت بە تۆمارکردنی ئۆتۆمبیل بۆ ئۆتۆمبیلی (تەواو کارەبایی) وەردەگیرێت جگە لە خاڵ (أ)ی سەرەوە.

ئەحکامە گشتییەکان

ماددەی هەشتەم:

یەکەم: ڕێگا دەدرێت بە هاوردەکردنی بۆدی ئۆتۆمبیلی ساڵۆن و ستەیشن و کابینەی پشت و پێشەوەی پیکاب و کابینەی پێشەوەی بارهەڵگر بەمەرجێک لەو جۆرانە بن کە بە برغوو و پیم بەشانسییەکەوە بەستراونەتەوە و هیچ جۆرە لەحیمێک ناکەوێتە نێوان شانسییەکەو بۆدی و کابینەکە و بۆ ئەو ئۆتۆمبیلانەی کە جۆری شاسییان پەیژەیین (سلم).

دووەم: لیژنەیەکی پشکنینی هاوبەش لە نێوان بەڕێوەبەرایەتی گشتی گومرگ و بەڕێوەبەرایەتی گشتی هاتووچۆ پێک دەهێندرێت بەمەبەستی پشکنینی ئۆتۆمبیلەکە دوای جێگیرکردنی بۆدی یان کابینەکە لەسەر شاسییەکە بەپێی بڕگەی یەکەمی ئەم ماددەیە بۆ دڵنیابوون لە نەبوونی لەحیم.

سێیەم: گۆڕینی بۆدی یان کابینە بە ڕەزامەندی بەڕێوەبەری گشتی هاتووچۆ دەبێت دوای ئەنجامدانی پشکنین لەلایەن لیژنەیەکی هونەری هاتووچۆ.

چوارەم: گۆڕینی بۆدی یان کابینە بۆ ئەو ئۆتۆمبیلانە ئەنجامدەدرێت بەمەرجێک لەسەر هەمان شێوەو ڕوخساری پێشووی خودی ئۆتۆمبیلەکە بێت.

ناونیشان: هەرێمی کوردستان-عێراق
ئیمەیڵ:info@moi.gov.krd
العنوان: إقليم كوردستان-العراق
ژ.تەلەفۆن:٠٦٦٢٢٩٧٣٧٣-٠٦٦٢٢٩٧٢٧٢
Address: Kurdistan Region-Iraq
www.moi.gov.krd
(burhan)
14/ 12/ 2025

مادده‌ی نۆیه‌م:

یه‌که‌م:

١. مۆدێلی ئۆتۆمبێلی هاورده‌کراو هه‌موو ساڵێك له (٩/١) ده‌گۆڕدرێت.

٢. بڕگه‌ی (١) ی سه‌ره‌وه له ٢٠٢٦/٩/١ جێبه‌جێ ده‌کرێت.

دووه‌م:

١. ئۆتۆمبێلی (تایبه‌ت و ستیشن)ی هاورده‌کراو پێویسته له ماوه‌ی (٩٠) نه‌وه‌ت رۆژ له لایه‌ن کرێار تۆمار بکرێت له رۆژی کرینی له کۆمپانیا یان پێشه‌نگا به گوێره‌ی گرێبه‌ستی ئه‌لیکترۆنی.

٢. ئۆتۆمبێلی (تایبه‌ت و ستیشن)ی هاوده‌کراو پێویسته له دوای یه‌ك ساڵ له ڕێکه‌وتی هاورده‌کردنی تۆمار بکرێت، ئه‌گه‌ر له لایه‌ن کۆمپانیا یان پێشه‌نگا نه‌فرۆشرا.

٣. هاووڵاتی بۆی هه‌یه ساڵانه (١ یه‌ک ئۆتۆمبێل له جۆری تایبه‌ت و سته‌یشن) هاورده بکات.

٤. ئۆتۆمبێلی جۆره‌کانی دیکه‌ی هاوده‌کراو (جگه له خاڵی ٢ی ئه‌م ماددەیه) ، ماوه‌ی تۆمارکردنی به کراوه‌یی ده‌مێنێته‌وه له ڕێکه‌وتی هاورده‌کردنی، ئه‌گه‌ر له لایه‌ن کۆمپانیا یان پێشه‌نگا نه‌فرۆشرا.

٥. ئه‌و ئۆتۆمبیلانه‌ی که پێش ده‌رچوونی ئه‌م ڕێنماییه به فه‌رمی له‌ده‌روازه سنوورییه‌کانی هه‌رێم هاورده‌کراون و ژماره‌ی کاتییان پێدراوه و به‌هۆی هه‌بوونی کێشه تۆمار نه‌کراون سوود مه‌ند ده‌بن له‌م ڕێنماییه ئه‌گه کێشه‌کانیان چاره‌سه‌ر بکات.

ماددەی ده‌یه‌م:

١. هه‌ڵوه‌شاندنه‌وه‌ی ڕێنمایی ژماره ٧ ی ساڵی ٢٠٢١ و هه‌موارەکانی به ڕێنماییه‌کانمان ژماره ٣ی ساڵی ٢٠٢٣ و ١ی ساڵی ٢٠٢٥ و ٢ی ساڵی ٢٠٢٥ و کار به هیچ به‌یان و نووسراوێك ناکرێت دوای ده‌رچوونی ئه‌م ڕێنماییه.

٢. ئه‌م ڕێنماییه له رۆژی ٢٠٢٦/١/١ کاری پێ ده‌کرێت و له ڕۆژنامه‌ی وەقایعی کوردستان بڵاو ده‌کرێته‌وه.

ڕێبه‌ر ئه‌حمه‌د
وه‌زیـــری ناوخـــۆ

وێنه‌یه‌ک بۆ :

- نوسینگه‌ی به‌ڕێز وه‌زیر / بۆ زانین له‌گه‌ڵ ڕێزدا.
- وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری/ به‌ڕێوبه‌رایه‌تی گشتی دیوان/ بفه‌رموون بۆ زانین و کاری پێویست. له‌گه‌ڵ ڕێزدا...
- وه‌زاره‌تی داد/ ڕۆژنامه‌ی وەقایعی کوردستان / بۆ بڵاوکردنه‌وه‌ی تکایه له‌گه‌ڵ ڕێزدا ..
- به‌ڕێز ڕاوێژکاری یاسایی/ بۆ زانین له‌گه‌ڵ ڕێزدا...
- نوسینگه‌ی به‌ڕێز بریکاری وه‌زاره‌ت / بۆ زانین، له‌گه‌ڵ ڕێزدا ...
- نووسینگه‌ی به‌ڕێز به‌ڕێوبه‌ری گشتی دیوان/ بۆ زانین له‌گه‌ڵ ڕێزدا ...
- به‌ڕێوبه‌رایه‌تی گشتی گومرك/ بۆ زانین و کاری پێویست، له‌گه‌ڵ ڕێزدا ...
- به‌ڕێوبه‌رایه‌تی گشتی هاتووچۆ/ بۆ زانین و کاری پێویست، له‌گه‌ڵ ڕێزدا ...
- فه‌رمانگه‌ی یاسایی/ بۆ زانین، له‌گه‌ڵ ڕێزدا ...
- به‌ڕێوبه‌رایه‌تی ڕاگه‌یاندن و په‌یوه‌ندییه‌کان/ له‌گه‌ڵ ڕێزدا .
- به‌ڕێوبه‌رایه‌تی کۆمپانیا ئه‌منیه‌کان و مۆڵه‌ت پێدان/ له‌گه‌ڵ ڕێزدا .
- ب.پلاندانان/ له‌گه‌ڵ ڕێزدا .
- ب.هه‌ماهه‌نگی و به‌داواچوون/ له‌گه‌ڵ ڕێزدا .
- خولاو .